

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2026-896123568

DOS-2026-0000318

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde**Staten**

1 september 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Interbestuurlijk toezicht huisvesting vergunninghouders – aanvullend oordeel n.a.v. stand van zaken 1 juli 2026

Advies

1. Te bepalen dat de gemeenten Gouda, Katwijk, Krimpen aan den IJssel, Midden-Delfland en Westland op trede 4 van de bestuurlijke interventieladder: *'juridische vooraankondiging indeplaatsstelling'* worden geplaatst, vanwege onvoldoende voortgang in het realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.
2. Vast te stellen de GS-brieven inzake de plaatsing op trede 4 aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Gouda, Katwijk, Krimpen aan den IJssel, Midden-Delfland en Westland.
3. Vast te stellen de afschriften van de brieven inzake de plaatsing op trede 4 aan de gemeenteraden van de gemeenten Gouda, Katwijk, Krimpen aan den IJssel, Midden-Delfland en Westland.
4. Te bepalen dat de periode van plaatsing op trede 4 van de bestuurlijke interventieladder: *'juridische vooraankondiging indeplaatsstelling'* voor de gemeenten Papendrecht en Pijnacker-Nootdorp wordt verlengd tot 1 januari 2027, vanwege op dit moment voldoende voortgang in het realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.
5. Vast te stellen de GS-brieven inzake de verlenging van trede 4 aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Papendrecht en Pijnacker-Nootdorp.
6. Vast te stellen de afschriften van de brieven inzake de verlenging van trede 4 aan de gemeenteraden van de gemeenten Papendrecht en Pijnacker-Nootdorp.
7. Te bepalen dat de gemeente Lansingerland op trede 5 van de bestuurlijke interventieladder: *'besluit tot indeplaatsstelling'* wordt geplaatst, vanwege onvoldoende voortgang in het realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders, met een begunstigingstermijn tot 1 juli 2027.
8. Vast te stellen de GS-brief inzake het besluit tot indeplaatsstelling (trede 5) aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland.
9. Vast te stellen het afschrift van de brief inzake het besluit tot indeplaatsstelling (trede 5) aan de gemeenteraad van de gemeente Lansingerland.
10. Vast te stellen de GS-brief inzake de voortgang van de gemeente Krimpenervwaard, die sinds 1 januari 2026 op trede 5 staat, aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpenervwaard.
11. Vast te stellen de brief van GS aan PS inzake het aanvullend oordeel interbestuurlijk toezicht huisvesting vergunninghouders n.a.v. de stand van zaken per 1 juli 2026.

12. Te bepalen dat de vooraankondigingen van juridische indeplaatsstelling (trede 4), de verlenging van trede 4 en het besluit tot indeplaatsstelling (trede 5) met de bij dit voorstel gevoegde 'Publicatietekst provinciaal blad' worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad.
13. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de besluiten inzake plaatsing op en verlenging van trede 4 en plaatsing op trede 5 van de bestuurlijke interventieladder.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. Totaal overzicht oordeel 1 juli 2026
2. Brief aan provincie over voortgang versnelling huisvesting statushouders nav IBT gesprek 1-7-2026 (ondertekend)
3. Gouda - IBT - 1 juli 2026
4. Katwijk - IBT - 1 juli 2026
5. Krimpen ad IJssel - IBT - 1 juli 2026
6. Midden-Delfland - IBT - 1 juli 2026
7. Westland - IBT - 1 juli 2026
8. Papendrecht - IBT - 1 juli 2026
9. Pijnacker-Nootdorp - IBT - 1 juli 2026
10. Lansingerland - IBT - 1 juli 2026
11. Krimpenerwaard - Voortgangsbrieven - 1 juli 2026
12. Gouda - Afschrift gemeenteraad
13. Katwijk - Afschrift gemeenteraad
14. Krimpen aan den IJssel - Afschrift gemeenteraad
15. Midden-Delfland - Afschrift gemeenteraad
16. Westland - Afschrift gemeenteraad
17. Papendrecht - Afschrift gemeenteraad
18. Pijnacker-Nootdorp - Afschrift gemeenteraad
19. Lansingerland - Afschrift gemeenteraad
20. Krimpenerwaard - Afschrift gemeenteraad
21. Publicatietekst_provinciaal_blad_2026-I (aanvullend)

Toelichting voor het College

De provincie heeft op grond van de gemeentewet artikel 124 de rol van toezichthouder richting de gemeenten voor de taakstelling huisvesting vergunninghouders. Deze taakstelling is opgenomen in de Huisvestingswet 2014, artikel 28. Vanuit deze rol wordt elk halfjaar, op 1 januari en 1 juli, beoordeeld of een gemeente aan zijn taakstelling voldoet en wat dat betekent in relatie tot de interventieladder. Dit voorstel betreft de beoordeling van 1 juli 2026 voor een aantal (9) gemeenten, waarvoor in de GS vergadering van 14 juli 2026 nog geen besluit is genomen. Om diverse redenen worden deze 9 gemeenten op een later moment beoordeeld, bijvoorbeeld doordat de gesprekken met deze gemeenten pas na 14 juli hebben plaatsgevonden.

Met dit aanvullend besluit voor deze 9 gemeenten, is het oordeel gericht op 1 juli 2026 compleet.

Het voorliggende besluit betreft vier categorieën gemeenten:

1. Gemeenten die per 1 juli 2026 op trede 4, vooraankondiging indeplaatsstelling, worden geplaatst: dit betreft de gemeenten Gouda, Katwijk, Krimpen aan den IJssel, Midden-Delfland en Westland. Deze gemeenten hebben sinds januari 2025 (of langer in geval van Katwijk) een structurele achterstand in de realisatie van huisvesting van statushouders. Om de gemeenten te helpen de achterstand in te lopen zijn hiertoe gesprekken met de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) gevoerd. Dit heeft niet geleid tot het tijdig inlopen van de achterstand of concreet zicht op een structurele oplossing op korte termijn.

Aan deze gemeenten verzoeken wij om uiterlijk zes weken na dagtekening van de brief met het besluit tot plaatsing op trede 4 een bestuurlijk vastgesteld Huisvestingsplan voor Vergunninghouders (HvV) aan te leveren waarin zij aangeven hoe zij de volledige opgave alsnog gaan realiseren.

2. Gemeenten die al op trede 4 stonden en waarvoor per 1 juli 2026 een verlenging geldt: dit betreft de gemeenten Pijnacker-Nootdorp en Papendrecht. Deze gemeenten staan wegens het niet voldoen aan de taakstelling inclusief achterstand sinds respectievelijk 1 januari 2025 en 1 januari 2026 op trede 4 van de bestuurlijke interventieladder. Ook per 1 juli 2026 is niet voldaan aan realisatie van de taakstelling inclusief achterstand.

Deze gemeenten hebben een HvV aangeleverd. Pijnacker-Nootdorp heeft aanvullend daarop een brief gestuurd aan GS waarin zij schetsen hoe zij de opgave in 2026 zullen realiseren. Daarnaast hebben met deze gemeenten bestuurlijke gesprekken plaatsgevonden, met als doel bestuurlijke duidelijkheid te verkrijgen over de te nemen vervolgstappen. Hierbij is besproken in hoeverre het aangeleverde HvV voldoende concreet en realistisch is en of de voorgenomen maatregelen naar verwachting zullen leiden tot het alsnog voldoen aan de taakstelling inclusief.

Op basis van het HvV en het bestuurlijk gesprek geldt dat trede 4 voor deze gemeenten kan worden verlengd tot 1 januari 2027.

3. Gemeente die per 1 juli 2026 op trede 5 wordt geplaatst: het voorstel is om voor de gemeente Lansingerland het besluit tot indeplaatsstelling te nemen. Deze gemeente staat sinds 2025 op trede 4 en laat onvoldoende voortgang zien in het realiseren van de taakstelling inclusief achterstand. Tijdens de gevoerde bestuurlijke gesprekken is dat beeld niet weggenomen. In deze situatie kan geen coulance worden toegepast. Conform het Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders en het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht gemeenten 2024, geeft dit aanleiding om jegens deze gemeente over te gaan tot het besluit tot indeplaatsstelling (trede 5). De gemeente krijgt een begunstigingstermijn tot 1 juli 2027. Gedurende deze termijn heeft de gemeente de gelegenheid om alsnog zelf aan de taakstelling inclusief achterstand te voldoen. Indien deze gemeente de taakstelling inclusief achterstand binnen deze begunstigingstermijn niet alsnog realiseert, zullen wij als provincie overgaan tot feitelijk handelen en de achterstand in de taakstelling ten laste van de gemeenten uit (laten) voeren.

4. Gemeente die sinds 1 januari 2026 op trede 5 staan: dit betreft de gemeente Krimpenwaard. Met deze gemeente is eveneens een bestuurlijk gesprek gevoerd en de gemeente ontvangt een brief over de voortgang.

Vervolg

De besluiten en brieven passen in onze beleidsdocumenten Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders en het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht gemeenten 2024. De gemeenten die op trede 4 blijven staan, krijgen een brief over deze verlenging. De gemeenten die een besluit tot indeplaatsstelling krijgen opgelegd (trede 5), krijgen een brief over het besluit tot indeplaatsstelling. De besluiten worden gepubliceerd in het provinciaal blad. Tevens worden de gemeenteraden van de betreffende gemeenten ingelicht door middel van een afschrift van de brief.

Op 1 januari 2027 is er opnieuw een oordeelsmoment. Mocht het de gemeenten op trede 4 niet lukken om tot voldoende voortgang te komen en in te lopen op de achterstand, dan zal naar verwachting voor deze gemeenten per 1 januari 2027 ambtelijk worden geadviseerd om een besluit tot indeplaatsstelling te nemen. Voor de gemeenten op trede 5 geldt dat als direct na het verstrijken van de begunstigingstermijn niet aan de verplichtingen is voldaan, de provincie feitelijk overgaat tot indeplaatsstelling (trede 6). In dat geval worden alle maatregelen die nodig zijn om de gevorderde taak uit te voeren, door de provincie genomen. Dit op kosten van de betreffende gemeente, tenzij de gemeente voldoende aannemelijk maakt dat er op afdoende manier concrete maatregelen zijn ingezet om de taakstelling inclusief achterstand op korte termijn zelf te realiseren.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 6 - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Als wordt overgegaan naar plaatsing in trede 6 en de provincie zodoende feitelijk overgaat tot indeplaatsstelling, zijn er financiële consequenties. Dit wordt overeenkomstig de Gemeentewet zo veel mogelijk verhaald op de gemeente. Hier doen we als provincie dus aan voorfinanciering. Er is op dit moment geen inschatting van de voorfinanciering beschikbaar, maar dit kan oplopen afhankelijk van de te treffen maatregelen.

Juridisch kader

Op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet 2014 dragen gemeenten zorg voor de huisvesting van vergunninghouder. Dit volgens een daarover opgelegde taakstelling. Indien burgemeester en wethouders geheel of gedeeltelijk nalaten om uitvoering te geven aan deze verplichting kan dit leiden tot indeplaatsstelling door de provincie. Indeplaatsstelling betekent dat de provincie voor het realiseren van de achterstand in de taakstelling de vereiste maatregelen zal nemen in de plaats van de gemeente, op kosten van de betreffende gemeente. Op grond van artikel 124 van de Gemeentewet oefent de provincie toezicht uit op de realisering van de gemeentelijke taakstelling met betrekking tot de huisvesting van vergunninghouders. Een juridische interventie, zoals een besluit tot indeplaatsstelling, wordt voorafgegaan door een uitgebreid bestuurlijk traject, waarin een gemeente eerst zelf in de gelegenheid wordt gesteld om alsnog aan haar verplichtingen te voldoen. Tegen een besluit tot indeplaatsstelling kan de betreffende gemeente beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Voorafgaande besluitvorming

Dit voorstel is een uitvloeisel van de stappen die zijn doorlopen in het kader van het Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders 2020 (inclusief wijziging 2024) en het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht gemeenten 2024. Het HvV is in het kader en Uitvoeringsprogramma niet opgenomen als vereiste. GS zetten dit als extra hulpmiddel in om gemeenten te helpen met het concretiseren van de realisatie van hun taakstelling inclusief achterstand en met het uitvoeren van het beleid én om op basis hiervan het gesprek goed te kunnen voeren.

Proces

Als de gemeenten Krimpenerwaard en Lansingerland niet binnen de formele begunstigingstermijn voldoen aan de verplichtingen, wordt overgegaan tot plaatsing in trede 6 (feitelijke indeplaatsstelling).

Provinciale Staten (PS) worden geïnformeerd over de trede 4 en 5 brieven middels een GS brief.

Het plaatsen van gemeenten op trede 4 (de juridische vooraankondiging indeplaatsstelling) en trede 5 (het besluit tot indeplaatsstelling), evenals de verlenging van trede 4, zijn GS-besluiten die via dit GS-voorstel worden voorgelegd.

Participatie en rolneming

Gedurende het gehele proces zijn de stappen en termijnen uit ons Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders 2020 aangehouden. Er is veelvuldig gesproken met

gemeenten waarbij de gemeenten een redelijke en billijke kans geboden is om zelf de taakstelling inclusief achterstand te realiseren. Maatregelen treffen in de huidige woningmarkt kost tijd. Er wordt derhalve getracht een balans te vinden tussen druk, toezicht en praktische uitvoerbaarheid.

Communicatiestrategie

Conform het Aanvullend beleidskader dienen wij deze aankondigingen en de besluiten naar de colleges van burgemeester en wethouders te sturen en tevens aan de gemeenteraden kenbaar te maken middels een afschrift van de aankondigingen en de besluiten. Daarnaast wordt een publicatie gedaan middels een kennisgeving in het provinciaal blad.